

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет романо-германської філології
Кафедра лінгвістики та перекладу

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Проректор з науково-методичної роботи та
навчальної роботи
Олексій ЖИЛЬЦОВ
« 05 » 09 2023 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕОРЕТИЧНА ФОНЕТИКА**

для студентів 2 курсу
спеціальності 035 ФІЛОЛОГІЯ
освітнього рівня ПЕРШИЙ (бакалаврський)
освітня програма 035.041.01 МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА (англійська)
спеціалізація 035.041 ГЕРМАНСЬКІ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ (переклад включно),
перша - англійська

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРИНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02130504
Начальник відділу
магістратури вищої освіти

Протокол № 1983/23
Жильцов
« 05 » 09 23

Київ – 2023

Розробники: Наталя МОСЬПАН, д.п.н., професор кафедри лінгвістики та перекладу

Викладач: Олена ФЕДОТОВА, к. ф. н., доцент кафедри лінгвістики та перекладу

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри лінгвістики та перекладу
Протокол від № 1 від 30 серпня 2023 року

Завідувач кафедри Андрій КОЗАЧУК

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми 035.041.01 МОВА І ЛІТЕРАТУРА
(англійська)

« 01 » вересня 2023 року

Гарант освітньої програми

 Валентина ЯКУБА

Робочу програму перевірено « 01 » вересня 2023 року

Заступник декана Марина ЗВЕРЕВА

Пролонговано:

На 20 ____ / 20 ____ н.р. ____ (____), « ____ » ____ 20 ____ р., протокол № ____
На 20 ____ / 20 ____ н.р. ____ (____), « ____ » ____ 20 ____ р., протокол № ____
На 20 ____ / 20 ____ н.р. ____ (____), « ____ » ____ 20 ____ р., протокол № ____
На 20 ____ / 20 ____ н.р. ____ (____), « ____ » ____ 20 ____ р., протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	англійська	
Загальний обсяг кредитів/годин	4/120	-
Курс	2	-
Семестр	3	-
Кількість змістових модулів з розподілом:	3	-
Обсяг кредитів	4	-
Обсяг годин, в тому числі:	120	-
Аудиторні	56	-
Модульний контроль	8	-
Семестровий контроль	30	-
Самостійна робота	26	-
Форма семестрового контролю	іспит	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу полягає у формуванні у сучасних філологів уявлення про фонетику як окрему галузь лінгвістичної науки.

Завдання навчальної дисципліни – сформувати компетентності відповідно до освітнього профілю спеціальності:

ЗК 2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 4 Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 5 Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7 Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 8 Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 9 Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК10 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК11 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК12 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій

ЗК13 Здатність проведення досліджень на належному рівні

ФК 1 Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 2 Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 3 Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії англійської мови.

ФК 4 Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди англійської мови, описувати соціолінгвальну ситуацію.

ФК 6 Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати англійську мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 7 Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу текстів англійською мовою.

ФК 8 Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 10 Здатність здійснювати літературознавчий, лінгвістичний та спеціальний філологічний (перекладацький) аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК 13 Лексико-граматична компетентність передбачає: володіння лексичними, граматичними, орфографічними мовними знаннями і навичками; знання семантики, словотворчої й синтаксичної структури, функції в реченні й тексті, лексичної полісемії, антонімії, особливостей фразеології для структурної організації тексту та вираження комунікативної інтенції;

ФК 14 Мовленнєво-фонетична компетенція передбачає: знання про звуки мови і закономірності їх поєднання; про фонетичні процеси (голос, інтонацію, чергування звуків) знання фонетичної транскрипції та фонематичні навички мовлення (рецептивні і репродуктивні); уміння сприймати на слух різножанрові та різнопредметні автентичні тексти.

ФК 15 Інтеракційна компетентність передбачає: уміння вести діалог, побудований на реальній або симульованій ситуації та вільно вести розмову з носіями мови; здатність викладати свою думку відповідно до певних типів тексту з дотриманням параметрів комунікативно-стилістичної доцільності та мовної правильності;

3. Результати навчання за дисципліною

По завершенню курсу студенти мають:

- ПРН 1 Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та англійською мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.
- ПРН 2 Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
- ПРН 3 Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.
- ПРН 4 Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.
- ПРН 5 Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, приборчниками різних політичних поглядів тощо.
- ПРН 6 Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.
- ПРН 7 Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.
- ПРН 8 Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію англійської мови і літератури, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.
- ПРН9 Характеризувати діалектні та соціальні різновиди англійської мови, описувати соціолінгвальну ситуацію.
- ПРН 10 Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.
- ПРН 12 Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють
- ПРН 14 Використовувати англійську мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.
- ПРН15 Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (перекладацький) аналіз текстів різних стилів і жанрів.
- ПРН 16 Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.
- ПРН 17 Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

ПРН 18 Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

ПРН 19 Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.

ПРН 20 Володіти мовою фаху на рівні С1 для вільного письмового й усного перекладу, здійснення професійної комунікації і міжособистісного спілкування та якісного професійного використання;

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Модульний контроль	
Змістовий модуль 1							
Тема 1. Фонетика як окрема галузь лінгвістичної науки. Теорія фонеми.	6	2		2			2
Тема 2. Артикуляційні та акустичні особливості звукової системи англійської мови	6	2		2			2
Тема 3. Поняття коартикуляції та її види	6	2		2			2
Тема 4. Склад та його структурна будова та функції в мовній системі	6	2		2			2
Тема 5. Акцентна структура англійської мови. Поняття наголосу, його артикуляційні та акустичні особливості	6	2		2			2
Модульний контроль 1	2						
Разом	32	10		10		2	10
Змістовий модуль 2							
Тема 6. Супрасегментні одиниці англійської мови. Компоненти інтонаційної системи англійської мови та їх функція в процесі комунікації	6	2		2			2
Тема 7. Варіанти вимови англійської мови	6	2		2			2
Модульний контроль 2	2						
Разом	14	4		4		2	4
Змістовий модуль 3							
Тема 8. Стилїстичне використання інтонації.	6	2		2			2

Тема 9. Просодичні особливості інформаційного стилю	6			4			2
Тема 10. Просодичні особливості публіцистичного стилю	8	2		4			2
Тема 11. Просодичні особливості наукового стилю	8	2		4			2
Тема 12. Просодичні особливості стилю прози	6			4			2
Тема 13. Просодичні особливості розмовного стилю	6			4			2
Модульний контроль 3	2						
Модульний контроль 4	2						
Разом	44	6		22		4	12
Підготовка та проходження контрольних заходів	30						
Усього	120	20		36		8	26

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I SEGMENTAL UNITS OF THE ENGLISH LANGUAGE

Lecture 1

THEORY OF PHONEMES

1. The subject-matter of phonetics, its practical aims.
2. Acoustic, articulatory and linguistic aspects of sound medium.
3. Theories of Phonemes. Different approaches to the phoneme.

Session 1.

Lecture 2

SOUND CLASSIFICATION

4. Acoustic, articulatory and linguistic aspects of sound medium.
5. Articulatory classification of the English vowels and consonants.
6. Main principles of the acoustic classification of speech sounds.

Session 2.

Lecture 3

COARTICULATORY PHENOMENA

1. Adjustment related to C-C linking. Types of assimilation.
2. Adjustment related to V-V, C-V, V-C linking. Linking and intrusive *r*.
3. Adjustment related to sound deletion/ insertion. Types of elision.
4. Adjustment on the syllable level.

Session 2.

Lecture 4

SYLLABLE

1. General notes on the syllable
2. The phonetic aspect of the syllable
3. The structural aspect of the English syllable
4. Functions of the syllable

Session 4.

Lecture 5

WORD STRESS

1. The nature of English word stress

2. Types of English word stress
3. Word stress tendencies
4. Functions of word stress
5. Word stress patterns in English

Session 5.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II PROSODIC SYSTEM OF THE ENGLISH LANGUAGE

Lecture 6 THE PROSODIC SYSTEM OF ENGLISH

1. General notion of prosody.
2. System of prosodic units
3. Intonation as a complex unity of prosodic features.
4. The main functions of intonation.

Session 6.

Lecture 7 PRONUNCIATION VARIETIES. ACCENTS OF ENGLISH

1. Functional stylistics and dialectology.
2. Spread of English. English-based pronunciation standards of English.
3. American-based pronunciation standards of English.
4. Accents of English outside the UK and the USA.

Session 7.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III PHONETIC STYLES

Lecture 8 Stylistic use of intonation

1. Phonostylistics as a branch of linguistics.
2. Speech Styles and Phonetic styles.
3. Prosodic features of phonetic styles.

Session 8.

Lecture 9 Prosodic Peculiarities of Informational and Publicistic Style

1. Prosodic Peculiarities of Informational Style.
2. Varieties of Publicistic Style of speech.

Sessions 9-10 (Informational Style).

Sessions 11-12 (Publicistic Style).

Lecture 10 Prosodic Peculiarities of Scientific (Academic) Style

1. Varieties of Scientific style of speech.
2. Academic style in writing and speaking.
3. Varieties of Declamatory Style of speech.
4. Varieties of Conversational Style of speech.

Sessions 13-14 (Scientific style),

Sessions 15-16 (Declamatory Style),

Sessions 17-18 (Conversational Style).

26. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	
		Кількість одиниць	Максимальна к-сть балів	Кількість одиниць	Максимальна к-сть балів	Кількість одиниць	Максимальна к-сть балів
Відвідування лекцій	1	5	5	2	2	3	3
Відвідування практичних занять	1	5	5	2	2	11	11
Робота на практичному занятті	10	5	50	2	20	11	110
Виконання завдань для самостійної роботи	5	5	25	2	10	6	30
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	2	50
	Разом	-	110	-	59	-	204
Максимальна кількість балів: 373							
Розрахунок коефіцієнта: $60 / 373 = 0,161$							

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Самостійна робота передбачає опанування студентами додаткових матеріалів (викладені на е-курсі Moodle) за темами згідно з тематичним планом. Контроль виконання самостійного завдання відбувається завдяки навчального тесту, якій складається з п'яти тестових завдань. Максимальна кількість балів – 5 (1 бал за правильну відповідь).

6.3. Форми проведення модульного контролю на критерії оцінювання

Контроль перевірки рівня навченості та сформованості фонетичної компетенції у студентів відбувається на основі виконання ними модульних контрольних робіт (МКР), які розроблені на е-курсі Moodle. Кожна МКР складається з 25-ти тестових завдань. Максимальна кількість балів – 25 (1 бал за правильну відповідь).

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Форма проведення семестрового контролю – це іспит (усна форма проведення). Екзаменаційний білет складається з чотирьох завдань: два теоретичних і два практичних завдання.

Теоретичні завдання спрямовані на контроль перевірки рівня оволодіння студентами знаннями про специфіку функціонування фонетичних явищ в англійському мовленні, а також рівня сформованості лінгвістичної компетентності. Практичні завдання перевіряють рівень сформованості у студентів фонетичної компетентності, а саме уміння здійснювати фонетичний та фоностилістичний аналіз англійського мовлення. Кожне завдання оцінюється в 10 балів таким чином:

Теоретичне завдання № 1 – 10 балів (5 балів за розкриття теми, 5 балів за лінгвістичну грамотність).

Теоретичне завдання № 2 – 10 балів (5 балів за розкриття теми, 5 балів за лінгвістичну грамотність).

Практичне завдання № 3 – 10 балів (5 балів за визначення стиля мовлення, 5 балів за фоностилістичний аналіз).

Практичне завдання № 4 – 10 балів (5 балів за фонетичний аналіз на сегментному рівні, 5 балів за фонетичний аналіз на супrasegmentному рівні). Максимальна кількість балів за іспит – 40 балів.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. The subject-matter of phonetics, its practical aims.
2. Verbal communication – the central notion of phonetics. Stages of speech production process
3. Acoustic, articulatory and linguistic aspects of sound medium
4. Branches of phonetics
5. Articulatory basis of the English language
6. Articulatory classification of the English vowels
7. Articulatory classification of the English consonants
8. Main principles of the acoustic classification of speech sounds
9. The notion of the phoneme
10. Different approaches to the phoneme
11. Phonological rules to identify the inventory of the phoneme in a language
12. The phonemic inventory of the English language
13. Assimilation and Its Types
14. The notion of elision
15. Linking and Intrusive /r/
16. The syllable as an element of language structure
17. The phonetic aspect of the syllable
18. The structural aspect of the English syllable
19. Functions of the syllable
20. The nature of English word stress
21. Types of English word stress
22. Word stress tendencies
23. Functions of word stress
24. Word stress patterns in English
25. General notion of prosody
26. System of prosodic units
27. Intonation as a complex unity of prosodic features
28. Main functions of intonation.
29. Phonostylistics as a branch of linguistics.
30. Stylistic use of Intonation.
31. Functional Styles.
32. Intonational Styles.
33. Intonational Styles and Modification of Sounds in Connected Speech.
34. Formal and Informal English.
35. Informational Style in writing and speaking.
36. The prosodic characteristics of informational style.
37. Registers (Spheres of Discourse) of Informational Style.
38. The prosodic characteristics of Conversational Style.
39. Registers (Spheres of Discourse) of Conversational Style.
40. Paralinguistic peculiarities of Conversational Style.
41. Varieties of Scientific Style of speech.
42. Academic style in writing and speaking.
43. Style-forming prosodic features of Scientific Style.
44. Language means of the Scientific Style.
45. Paralinguistics as a science.
46. Paralinguistic peculiarities of Scientific Style.
47. Publicistic Style as a phonetic style.
48. Varieties of Publicistic Style of speech.
49. Publicistic Style in writing and speaking.
50. Style-making prosodic features of Publicistic Style.
51. Paralinguistic peculiarities of Publicistic Style.
52. Language means of the Publicistic Style.
53. Declamatory Intonational Style.

54. Varieties of Declamatory Style of speech.
55. Style-forming features in Declamatory Style.
56. The prosodic characteristics of Reading Poetry.
57. The prosodic characteristics of Reading Prose.
58. The common prosodic characteristics of Intonational Styles.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична карта дисципліни «Теоретична фонетика (англійська мова)»

Семестр III

Загальна кількість – 120 год., лекції – 20 год., практичні – 36 год., МКР – 8 год., самостійна робота – 26 год., екзамен (30 год)

Модулі	Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3					
Назва модуля	Segmental units of English language					Prosodic system of English		Phonetic styles					
Кількість балів за модуль	110 балів					59 балів		204 балів					
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми лекцій	Theory of Phonemes	Coarticulation Phenomena	Sound Classification	Syllable	Word Stress	Prosodic System	Prononsiation Verieties	Phonetic Styles	Informational style	Publicistic Style	Academic Style	Declamatory Style	Conversational Style
Бали	1	1	1	1	1	1	1	1					
Практичні заняття	Theory of Phonemes	Coarticulation Phenomena	Sound Classification	Syllable	Word Stress	Prosodic System	Prononsiation Verieties	Phonetic Styles	Informational style	Publicistic Style	Academic Style	Declamatory Style	Conversational Style
Бали	11	11	11	11	11	11	11	11	11+11	11+11	11+11	11+11	11+11
Самостійна робота	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Види поточного контролю	МКР 1 25 балів					МКР 2 25 балів		МКР 3-4 25+25 балів					
Підсумковий контроль	Екзамен – 40 балів												

8. Рекомендовані джерела

Основні (базові)

1. The Routledge Handbook of Phonetics. /Edited by William F. Katz and Peter F. Assmann/ NY: Routledge, 2019. – 672 p.

Додаткові

1. Phonology and Phonetics. /Edited by Aditi Lahiri / Berlin/Boston: Walter de Gruyter GmbH, 2018. – 542 p.
2. Beverley Collins, Inger M. Mees and Paul Carley. Practical English Phonetics and Phonology. / Fourth Edition /A Resource Book for Students. NY: Routledge, 2019. – 664 p.

9. Додаткові ресурси

Теоретична фонетика (англійська мова) (2 курс, ФА, денна)

<http://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=10538>

10. Організація аудиторної роботи з дисципліни «Теоретична фонетика» (англійська мова) під час проведення повторного курсу

План роботи з навчальної дисципліни на **2 курс 4 семестр** (форма контролю – екзамен)

№	Тема заняття	Вид роботи	Кількість годин	Кількість балів
1	Фонетика як окрема галузь лінгвістичної науки. Теорія фонем. Артикуляції та акустичні особливості звукової системи англійської мови	Практичне заняття	2 год.	10
2	Поняття коартикуляції та її види. Склад та його структурна будова та функції.	Практичне заняття	2 год.	10
3	Акцентна структура англійської мови. Поняття наголосу, його артикуляційні та акустичні особливості.	Практичне заняття	2 год.	10
4	Супрасегментні одиниці англійської мови. Компоненти інтонаційної системи англійської мови та їх функція в процесі комунікації.	Практичне заняття	2 год.	10
5	Варіанти вимови англійської мови.	Практичне заняття	2 год.	10
6	Стилістичне використання інтонації.	Практичне заняття	2 год.	10
7	Просодичні особливості інформаційного стилю.	Практичне заняття	2 год.	10
8	Просодичні особливості публіцистичного стилю.	Практичне заняття	2 год.	10
9	Просодичні особливості наукового стилю.	Практичне заняття	2 год.	10
10	Просодичні особливості стилю прози. Просодичні особливості розмовного стилю.	Практичне заняття	2 год.	10
Разом				100
Коефіцієнт розрахунку				0,6
13	Іспит		1 год.	40